

[Ragnhild Andersen.]

af Statens Sukkerfabrikker. Nu skal jeg ærligt indrømme, at den Tilslutning, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch dengang gav Forslaget, ikke var saa køn, som man kunde have ønsket det, men i hvert Fald er der i Ændringsforslaget fra Socialdemokratiets Side et Udtryk for, at man paa daværende Tidspunkt fandt det betimeligt at sætte Undersøgelser af Arbejdet i Gang for at faa gennemført Statens Overtagelse af Sukkerfabrikkerne. Hvor er nu den Opfattelse henne, man havde for et Aar siden? Det kunde jeg godt lide at vide.

Hvor er i øvrigt de andre betydelige Ændringsforslag fra Socialdemokratiets Side henne i denne Omgang? Hvorfor er den højtærede Handelsminister saa blidt stemt over for Aktionærudbyttet? Det var jo den højtærede Handelsministers Parti, der ogsaa i Fjor krævede, at saa længe Statens Sukkerfond viser negativ Balance, maa der ikke af Fabrikkerne under Ordningen kunne udbetales Udbytte ud over Maksimum 6 pCt. Heller ikke dette ser man noget om i det nuværende Forslag fra Regeringen. Af hvilken Grund er man kommet paa andre Tanker? Man var enig om i Fjor, og det er stadig vor Opfattelse, at der ikke er noget rimeligt i, at Fabrikkerne betaler op til 7½ pCt. i Udbytte til Aktionærerne. Vi mener ogsaa fortsat, at man bør tage Sukkerraffinaderierne, der betaler langt højere Udbytte, med i Begrænsningen, saa det ogsaa her forbydes at udbetale Aktionærerne mere end 6 pCt. i Udbytte. Det var vor Opfattelse i Fjor og er det stadig, at de Sukkerfabrikker under denne Ordning, som i de Aar, Ordningen har bestaaet, helt eller delvis har udbetalt mere end 6 pCt. i aarligt Udbytte, skulde være forpligtet til saa længe at udbetale mindre eller undlade Udbytteudbetaling, indtil det for meget udbetalte Udbytte var udlignet.

Den højtærede Handelsministers Forslag ser ogsaa helt bort fra det socialdemokratiske Ønske sidste Aar om, at Fremstillingen af Sukkersaft kun maa ske hos de danske Sukkerfabrikker og Andelsukkerfabrikken i Nykøbing, et Forslag, som vi fra kommunistisk Side ogsaa var Medforslagsstillere til. Vi var desuden dengang af den Opfattelse og er det stadig væk, at saa længe vi har en Sukkerrationering her i Landet, maa alt, hvad der fremstilles af Sukker eller indføres af Sukker og andet tilsvarende Sødstof, være underkastet de almindelige Fordelingsregler, som fastsættes af Handelsministeren. For et Aar siden var det Spørgs-

maal Genstand for en større Debat her i den høje Rigsdag, og det fremgik af denne, at tidligere Handelsministre direkte havde godkendt, at den af de saakaldte Saftroer udvundne Sukkersaft og Raasukker blev solgt i fri Handel uden om den almindelige Fordelingsordning. Det fremgik ligeledes, at der paa dette Omraade foregik en Sortbørshandel, som det maatte være Regeringens Opgave at sætte en Stopper for. Vi har fra vor Side hverken i Fjor eller i Aar givet Udtryk for og gør det heller ikke, at man skal standse denne Produktion af Sukkersaft og Raasukker, men at man bør begrænse Afkogningen af Saftroer, og at man bør bringe saavel Produktionen af Saftroerne som Handelen dermed ind under de almindelige af Ministeriet fastlagte Regler.

Under Sukkerlovsdebatten i Fjor var vort Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, ogsaa inde paa Spørgsmaalet om Vilkaarerne for de egentlige Dyrkere af Roerne, de bøjede Rygges Brigade, som det blev sagt under Finanslovdebatten af det forhenværende ærede Medlem Hr. Svend Nielsen. Det er en kendt og en given Sag, at Roearbejderne, naar de om Efteraaret maa gaa i Roerne, baade Mand og Kone og hele Børneflokket med, har det alt andet end hyggeligt, særlig i daarligt Vejr. Det vil sikkert blive paastaet her — det vil jeg regne med, at man kan vente —, at deres Fortjenester er udmærkede. Jeg kender meget vel de Postulater, men et Arbejde maa altid ses i Forhold til den Ydelse, det kræver, og Arbejdet i Roerne kræver, om det skal give særlig sine Udøvere et nogenlunde Vederlag, et baade haardt og mange Timers daglangt opslidende Arbejde for baade Mand og Kone og ofte, ja i de fleste Tilfælde, Børnene med, naar de er blevet nogenlunde af en saadan Størrelse, at de overhovedet kan tage fat.

Men de mindste Børn maa ogsaa med i Marken. Det er en Risiko for Mødrene at lade Børnene blive hjemme. Jeg husker sidste Aar, da jeg var nede at se paa Sukkerroedyrkingen og snakkede med nogle af de Kvinder og Mænd, som arbejdede i Roerne, at det var usædvanlig mange Kvinder, der fortalte om deres Børn, at de havde forarsaget Vanskeligheder med Ild, var faldet i en Brønd eller et Vandhul, og hvad ved jeg, fordi Mødrene var nødt til at forlade dem. Ja, det er altsaa ikke Mening, det skulde være en Vittighed, eftersom det er temmelig haardt for de Mødre, som er nødt til at forlade Børnene, fordi de skal passe deres Ar-